

Besluit

Besluit strekkende tot een oordeel voldoende van een aanvraag toets nieuw Associate-degreeprogramma Ervaringsdeskundige in de zorg van de Fontys Hogescholen

	Gegevens	
datum	Instelling	: Fontys Hogescholen
23 augustus 2016	Programma	: Ervaringsdeskundige in de zorg
onderwerp	Variant	: deeltijd
Besluit	Bijbehorende hbo-bachelor	: Social Work
Toets nieuw	Locatie	: Eindhoven
Ad-programma	Studieomvang (EC)	: 120
Ervaringsdeskundige in de zorg	Datum macrodoelmatigheidsbesluit	: 22 september 2015 (verlengd op 26 augustus 2016)
van de	Datum aanvraag	: 22 januari 2016
Fontys Hogescholen		
(004488)		
uw kenmerk	Datum locatiebezoek	: 6 juli 2016
003/JBG/2016/MHL	Datum adviesrapport	: 1 augustus 2016
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 5 september 2013
NVAO/20161877/ND		
bijlage		
2		

Beoordelingskader

Kader voor de beperkte toets nieuw Associate-degree (Ad-)programma van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 9832).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van het AD-programma voldoende heeft bevonden.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Fontys Hogescholen heeft bij de NVAO een aanvraag Toets Nieuw Associate-degree-programma ingediend voor Ervaringsdeskundige in de zorg. Deze Associate-degree (Ad) duurt twee jaar (deeltijd), heeft een studieomvang van 120 EC en leidt studenten op tot ervaringswerkers in het sociale domein, in het bijzonder binnen de sectoren Geestelijke Gezondheidszorg (GGz), verslavingszorg en maatschappelijke opvang. De studenten dienen een levensontwrichtende situatie te hebben gekend en zelf als cliënt in de genoemde sectoren een achtergrond te hebben. Tijdens een matchingsgesprek voorafgaande aan de opleiding moeten ze met behulp van een portfolio aantonen dat ze in hun eigen herstelproces een stevige en evenwichtige balans hebben gevonden.

De Ad komt voort uit de hbo-bacheloropleiding Social Work, waar studenten de mogelijkheid hebben zich te specialiseren als ervaringsdeskundige. Ook de betrokkenheid van een aantal docenten bij de uitvoering van niet-bekostigde onderwijstrajecten op het gebied van ervaringsdeskundigheid heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de Ad. De nauwe samenwerking met de Eindhovense academie voor herstel en ervaringsdeskundigheid Markieza, waar meerdere regionale instellingen in participeren, heeft er eveneens een rol bij gespeeld. De Ad komt dan ook voort uit een sterke behoefte vanuit het werkveld, al is de discussie over de plaats van ervaringsdeskundigen in het functiehuis en over de vraag of het een functie of beroep betreft, nog niet afgerond.

Het visitatiepanel brengt over de Ad Ervaringsdeskundige in de zorg positief advies uit aan de NVAO in het kader van de (beperkte) Toets Nieuw Ad-programma. Dit positieve advies gaat vergezeld van enkele aanbevelingen, die vooral gezien moeten worden als aandachtspunten bij de uitvoering en verdere ontwikkeling van het programma.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De Ad richt zich op de eindcompetenties uit het landelijke beroepscompetentieprofiel Ervaringsdeskundigheid, die ingebed zijn in de eindkwalificaties van de bacheloropleiding Social Work. Hierdoor is het voor de Ad-studenten mogelijk na afloop door te stromen naar de bachelor. Dit kan zonder een extra schakelprogramma omdat het onderwijs in het Ad-programma voor de helft identiek is aan de eerste twee jaren van de bachelor. Wat het eindniveau betreft is de Ad gesitueerd tussen dat van mbo4 en de hbo-bachelor. Volgens het Nederlands kwalificatiekader richt de Ad zich op niveau 5, dat een hogere mate van reflectieniveau en zelfstandig handelen vereist dan mbo4. De competenties zijn tevens gerelateerd aan de Dublin descriptors voor de Short Cycle Higher Education.

Het panel heeft een volwaardige Ad aangetroffen waar studenten opgeleid worden voor het beroep van ervaringsdeskundige dat passend is binnen de beroepsstructuur van de GGz, verslavingszorg en maatschappelijke opvang. De hechte relatie met het werkveld laat zien dat de actualiteit van het beroepsprofiel ook in de toekomst is geborgd. Het panel heeft wel geadviseerd het theoretische concept van ervaringsdeskundigheid, waarin 'recovery' een centrale rol speelt, zo nodig te verruimen wanneer er besloten wordt zich ook te richten op sectoren buiten de drie genoemde sectoren van het sociale domein. Een ander aandachtspunt betreft de paradoxale situatie dat Ad-studenten aan de ene kant worden gestimuleerd zich verder te ontwikkelen op hbo-bachelorniveau, maar aan de andere kant mogelijk hun specifieke positie als ervaringsdeskundige verliezen als ze verder studeren. Dit vraagt van de opleiding een visie op deze problematiek.

Het programma bestaat voor de helft uit het eerste- en tweedejaarsprogramma van de deeltijdopleiding Social Work. De Ad-studenten volgen dit samen met de deeltijd-bachelorstudenten. Voor de andere helft bestaat het Ad-programma uit het landelijke basis-curriculum ervaringsdeskundigheid. Het geheel is een samenhangend programma met diverse leerlijnen en thema's. De leerlijn Ervaringsdeskundigheid mondt uit in de afstudeeropdracht. Kenmerkend is verder het concurrencyprincipe: studenten gaan één dag per week naar school en werken betaald of niet betaald in de praktijk. De leerlijn Praktijk/studiebegeleiding stelt studenten in staat een verbinding te leggen tussen theorie en praktijk. De docenten van beide leerlijnen zijn ervaren in het doceren in en begeleiden van studenten die zelf een cliëntervaring hebben.

Er is volgens het panel sprake van een eigenstandig onderwijsprogramma dat veel interne samenhang vertoont. Wel vindt het panel dat de manier waarop er in het curriculum wordt toegewerkt naar de afstudeeropdracht, duidelijker kan worden omschreven. Verder zijn er diverse maatregelen getroffen die het voor de specifieke doelgroep mogelijk maken deze studie te volgen. De studiebegeleiders zijn zich er terdege van bewust dat het onderwijs centraal moet staan en dat het niet moet uitmonden in psychosociale hulpverlening. Maar, zo meent het panel, de zorgende omgeving is wel iets waaraan ze steeds (bijvoorbeeld in intervisieachtige bijeenkomsten) aandacht moeten schenken. Het docententeam als zodanig is ook wat opleidingsniveau en bekendheid met het werkveld betreft goed in staat het onderwijs te verzorgen. Ook de opleidingsspecifieke voorzieningen zijn in orde.

Standaard 3: Toetsing

Het toetsbeleid van de Ad is identiek aan dat van de bacheloropleiding. Het panel heeft een afgewogen systeem van formatieve en summatieve toetsing waargenomen, dat recht doet aan de eigenheid van het Ad-programma. De onderwijseenheden die voor beide opleidingen gezamenlijk worden verzorgd, worden op identieke wijze getoetst; ook de beoordelingscriteria zijn dezelfde. Door een gevarieerde toetsmix wordt ruimte geboden aan mensen met een andere afkomst en ook het reguliere instellingsbeleid voor studenten met een beperking biedt mogelijkheden om de toetsing aan te passen aan specifieke behoeftes. De toetskwaliteit wordt goed geborgd, mede dankzij de actieve toets- en examencommissie. Het panel heeft grote waardering voor de open wijze waarop beide commissies invulling geven aan hun kwaliteitsborgende taken.

Het panel komt tot een eindoordeel voldoende ten aanzien van de kwaliteit van het nieuwe Associate-degreeprogramma Ervaringsdeskundige in de zorg van de Fontys Hogescholen en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Advies van het panel

Het panel adviseert de NVAO om voldoende te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van het nieuwe Associate degreeopleiding Ervaringsdeskundige in de zorg van de Fontys Hogescholen.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, in verbinding met artikel 5a.11, zesde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Fontys Hogescholen te Eindhoven in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit d.d. 16 augustus 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 augustus 2016 heeft het college van bestuur ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit de aanvraag Toets nieuw Associate-degreeprogramma Ervaringsdeskundige in de zorg (120 EC; variant: deeltijd; locatie: Eindhoven) van de Fontys Hogescholen te Eindhoven als voldoende te beoordelen.

Graad: AD

Van kracht tot en met 31 december 2019 (de accreditatievervaldatum van de opleiding hbo-bachelor Social Work).

Croho-onderdeel: gedrag en maatschappij

Den Haag, 23 augustus 2016

De NVAO

Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	<i>De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen</i>	Voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	<i>Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren</i>	Voldoet
3 Toetsing	<i>De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing</i>	Voldoet
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	<i>De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar</i>	Voldoet
Algemene conclusie		Voldoende

Voorzitter:

- Rudi Roose, als universitair docent verbonden aan de vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek van de Universiteit Gent.

Leden:

- Cees van Dongen, voormalig senior beleidsadviseur Avans Hogeschool;
- Rik Bovenberg, directeur-bestuurder van Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland;
- Christa Claeys, zorgcoördinator en opleidingscoördinator bij het Centrum voor Volwassenenonderwijs, Vormingsleergang voor Sociaal en Pedagogisch Werk Gent.

Student-lid:

- Eline Leo, student wo-master Onderwijskunde, Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd bijgestaan door Henri Ponds, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en Rietje van Vliet, secretaris (gecertificeerd).